

ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี

**The 21st Century Management Skills of School Administrators by
Teachers' Opinions Under the Secondary Educational Service
Area Office Kanchanaburi**

กมล คล้ามณี,

พงษ์ศักดิ์ รวมชมรัตน์ และ มิตรภาณี พุ่มกล่อม

มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

Kamon Klammanee,

Pongsak Ruamchomrat and Mitparnee Pumklom

Kanchanaburi Rajabhat University, Thailand

Corresponding Author, E-Mail: kamon779952@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูผู้สอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี จำนวน 310 คน โดยการใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ ตามขนาดของสถานศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่ามี 5 ระดับ มีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.99 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว และทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ

ผลการวิจัยพบว่า

1. ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ รองลงมาคือ ด้านการเป็นผู้สร้างหรือผลิตและรับผิดชอบต่อชีวิตได้ ด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง ด้านทักษะด้านสังคมและสังคมข้ามวัฒนธรรม และด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัว

2. การเปรียบเทียบทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

* วันที่รับบทความ: 27 สิงหาคม 2564; วันแก้ไขบทความ 10 กันยายน 2564; วันตอบรับบทความ: 12 กันยายน 2564

Received: August 27, 2021; Revised: September 10, 2021; Accepted: September 12, 2021

โดยภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 นั่นคือ ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ มีทักษะการปฏิบัติงานมากกว่า ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก

คำสำคัญ: ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21; ผู้บริหารสถานศึกษา; สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษากาญจนบุรี

Abstracts

The purposes of the research were to study and compare the 21st century management skills of school administrators by teachers' opinions under the Secondary Educational Service Area Office Kanchanaburi, classified by school sizes. The sample consisted of 310 teachers in secondary schools under the Secondary Educational Service Area Office Kanchanaburi, obtained by disproportionate stratified random sampling according to school sizes. A constructed 5-level rating scale questionnaire with content validity between 0.67-1.00 and reliability of 0.99 as a tool to collect data. The statistics employed for data analysis were percentage, mean, standard deviation. The data were treated with one-way analysis of variance and found the difference of means, and paired test were carried out according to Scheffe's method.

The results of the study were as follows:

1. The 21st century management skills of administrators by teacher' opinions under the Secondary Educational Service Area Office Kanchanaburi, the overall practiced was at a high level when considering each aspect It was found that the practice was at a high level in all aspects. Sorted in order of average value is leadership and responsibility, productivity and trustworthiness, creativity and self-confidence, social and cross-culture and flexibility and adaptability

2. The comparison of the 21st century management skills of school administrators by teachers' opinions under the secondary educational service area office Kanchanaburi, classified by school sizes, overall and in every aspect. There were statistically significant differences at 0.05, that is administrators of large and extra-large educational institutions. They were more management skills administrators of small educational institutions.

Keywords: The 21st century management skills; Administrator; Secondary Educational Service Area Office Kanchanaburi.

บทนำ

การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการพัฒนาคนซึ่งเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่ายิ่งกว่าทรัพยากรใด ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่ทันสมัย ดังนั้นกระบวนการทางการศึกษาจึงเป็นกระบวนการที่สำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีประสิทธิภาพ เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายจิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง

ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553 : 3-4) จากผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา ในการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม (พ.ศ.2554-2558) ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา พบว่า สถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ได้รับการรับรองมาตรฐานร้อยละ 79.49 เมื่อพิจารณาสถานศึกษาที่ผ่านการรับรอง พบว่า ผลการประเมินที่สะท้อนคุณภาพผู้เรียนยังไม่เป็นที่น่าพึงพอใจเห็นได้จากผลการประเมินตามตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยระดับพอใช้ในระดับมัธยมศึกษา คุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ของคนไทยยังอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ เมื่อพิจารณาจากคะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน (O-NET) พบว่า มีค่าเฉลี่ยต่ำในทุกกลุ่มสาระ และผลการประเมินโปรแกรมประเมินสมรรถนะนักเรียนมาตรฐานสากล (PISA) อยู่ในระดับต่ำกว่าอีกหลายประเทศที่มีระดับการพัฒนาใกล้เคียงกัน ปัญหาเหล่านี้เกิดจากการระบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นเนื้อหาสาระและความจำมากกว่าการพัฒนาทักษะและสมรรถนะ ส่งผลให้ผู้เรียนขาดความคิดสร้างสรรค์ ระบบการศึกษาไทยมีปัญหาหลายประการไม่ตอบสนองเป้าหมายการพัฒนาของประเทศ การพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และการผลิตกำลังคนตามความต้องการของประเทศเป็นปัญหา ซึ่งเป็นผลมาจากระบบการศึกษาที่ยังไม่สามารถเตรียมและพัฒนาคนในแต่ละช่วงวัยให้มีความพร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560 : 67-69)

ผู้บริหารสถานศึกษาต้องปรับเปลี่ยนจัดการศึกษาในปัจจุบันให้ตอบสนองกับทิศทางการผลิตและการพัฒนากำลังคน โดยมุ่งเน้นการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะในศตวรรษที่ 21 ซึ่งส่งผลกระทบโดยตรงต่อคุณภาพผู้เรียน เห็นได้จากผลการประเมินโปรแกรมประเมินสมรรถนะนักเรียนมาตรฐานสากล (PISA) ปี2018 ที่เน้นการประเมินสมรรถนะของนักเรียนเกี่ยวกับการใช้ความรู้และทักษะในชีวิตจริง มากกว่าการเรียนรู้ตามหลักสูตรในโรงเรียน จากการประเมินโปรแกรมประเมินสมรรถนะนักเรียนมาตรฐานสากล (PISA) ปี2018 ที่ผ่านมา มีข้อสังเกตที่สำคัญ 3 ประการ คือ ประการแรก ผลการประเมินชี้ว่าระบบการศึกษาไทยมีส่วนหนึ่งที่มีคุณภาพ และสามารถพัฒนานักเรียนให้มีความสามารถในระดับสูงได้ หากกระด้นนโยบายสามารถสร้างความเท่าเทียมกันทางการศึกษา โดยขยายระบบการศึกษาที่มีคุณภาพไปให้ทั่วถึง ประเทศไทยก็จะสามารถยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนให้ทัดเทียมกับนานาชาติได้ ประการที่สองนักเรียนไทยทั้งกลุ่มที่มีคะแนนสูงและกลุ่มที่มีคะแนนต่ำมีจุดอ่อนอยู่ที่ด้านการอ่าน และประการที่สามแนวโน้มคะแนนการอ่านของไทยลดลงอย่างต่อเนื่อง และความฉลาดรู้ด้านการอ่านมีความสัมพันธ์กับความฉลาดรู้ด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ระบบการศึกษาไทยจึงต้องยกระดับความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนอย่างเร่งด่วน (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2561 : 1-8)

จากรายงานผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามของคณะกรรมการสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) พบว่าโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 8 จำนวน 55 โรงเรียน จากการประเมิน ตัวบ่งชี้ที่ 6 ประสิทธิภาพของการบริหารจัดการ

และพัฒนาสถานศึกษา พบว่ามีโรงเรียนที่อยู่ในระดับพอใช้ จำนวน 5 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 9.10 ซึ่งการบริหารจัดการและพัฒนาสถานศึกษา เป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพที่ส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และการผลิตกำลังคนตามความต้องการของประเทศ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8, 2562 : 26-29) ซึ่งเห็นได้ว่าผู้บริหารจึงเป็นกลไกสำคัญในการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ก้าวทันต่อความเปลี่ยนแปลงของโลก ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 จะต้องมีความรู้ในทักษะการบริหารที่เหมาะสมกับบทบาทหน้าที่ มีคุณธรรมจริยธรรมในการบริหาร และมีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 เพื่อนำพาสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จ ทนต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคศตวรรษที่ 21 (วิจารณ์ พานิช, 2555 : 16-21)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี เพื่อใช้เป็นข้อมูลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา และนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับประเทศชาติต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี จำนวน 1,726 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย โดยใช้ตาราง Krejcie & Morgan (1970 : 607-610) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 310 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิชนิดที่ไม่เป็นสัดส่วน (disproportionate stratified random sampling) ตามขนาดของสถานศึกษา ปรากฏดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ขนาดของสถานศึกษา	จำนวน สถานศึกษา	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง ประชากร
สถานศึกษาขนาดเล็ก	8	145	52
สถานศึกษาขนาดกลาง	12	540	98
สถานศึกษาขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ	9	1,041	160
รวม	29	1,726	310

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตอนที่ 1 แบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (checklist) เกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 3 ข้อ เพศ ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ของ Likert (1976 : 19) ชนิด 5 ระดับ จำนวน 50 ข้อ

จากนั้นนำแบบสอบถามเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรง (validity) เพื่อหาความสอดคล้องในด้านโครงสร้าง ความเที่ยงตรงในด้านเนื้อหา ความเหมาะสม ความชัดเจน และความถูกต้องของการใช้ภาษาแล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือ (index of item objectives congruence: IOC) พบว่า ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.67 จำนวน 13 ข้อ และค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 จำนวน 37 ข้อ แล้วนำไปทดลองใช้ (tryout) กับครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม จำนวน 30 คน แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (reliability) วิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ของครอนบัก (cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นที่ต้องมีค่าเท่ากับหรือมากกว่า 0.75 ขึ้นไป พบว่า ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.99

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. นำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากงานบัณฑิตศึกษา สำนักส่งเสริมวิชาการ และงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ถึง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี เพื่อให้ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูล

2. ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามทางออนไลน์ไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 29 โรงเรียน ประสานงานทางโทรศัพท์ในการติดตามแบบสอบถามจากสถานศึกษาต่าง ๆ โดยตนเอง โดยผู้วิจัยส่งแบบสอบถามทางออนไลน์ไปยังโรงเรียนเพื่อให้กับครูในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 310 ชุด

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาค่าสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่ (frequency) และร้อยละ (percentage)

2. วิเคราะห์ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี มาวิเคราะห์ข้อมูลระดับปฏิบัติ โดยนำมาหาค่าเฉลี่ย (mean หรือ $\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation หรือ S.D.) จำแนกเป็นรายชื่อ รายด้าน และรวมทุกด้าน โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของ Best (1981 : 195) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย ($\bar{x}$) 1.00-1.50 หมายถึง ผู้บริหารมีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

คะแนนเฉลี่ย ($\bar{x}$) 1.51-2.50 หมายถึง ผู้บริหารมีการปฏิบัติในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย ($\bar{x}$) 2.51-3.50 หมายถึง ผู้บริหารมีการปฏิบัติในระดับปานกลาง

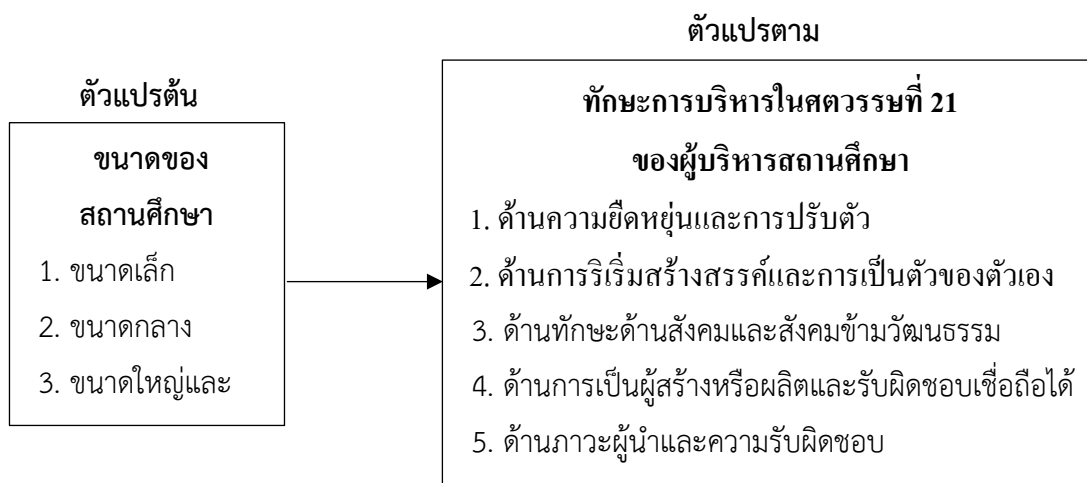
คะแนนเฉลี่ย ($\bar{x}$) 3.51-4.50 หมายถึง ผู้บริหารมีการปฏิบัติในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย ($\bar{x}$) 4.51-5.00 หมายถึง ผู้บริหารมีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด

3. วิเคราะห์การเปรียบเทียบทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) และการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษางานวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเรื่องทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ซึ่งผู้วิจัยอาศัยกรอบแนวคิดของวิจารณ์ พานิช (2555 : 17) เกี่ยวกับทักษะชีวิตและอาชีพประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัว ด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง ด้านทักษะด้านสังคมและสังคมข้ามวัฒนธรรม ด้านการเป็นผู้สร้างหรือผลิตและรับผิดชอบเชื่อถือได้ และด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ โดยผู้วิจัยได้สรุปกรอบแนวคิดในการวิจัย แสดงแผนภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

1. ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี โดยการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปรากฏดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ในภาพรวมและรายด้าน

ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ
1. ด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัว	4.07	0.43	มาก
2. ด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง	4.13	0.42	มาก
3. ด้านทักษะด้านสังคมและสังคมข้ามวัฒนธรรม	4.11	0.40	มาก
4. ด้านการเป็นผู้สร้างหรือผลิตและรับผิดชอบเชื่อถือได้	4.13	0.39	มาก
5. ด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ	4.16	0.44	มาก
รวมเฉลี่ย	4.12	0.33	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ในภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.12$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้านเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย คือ ด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ ($\bar{X}=4.16$) รองลงมาคือ ด้านการเป็นผู้สร้างหรือผลิตและรับผิดชอบต่อผู้อื่นได้ ($\bar{X}=4.13$, S.D.=0.39) ด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง ($\bar{X}=4.13$, S.D.=0.42) ด้านทักษะด้านสังคมและสังคมข้ามวัฒนธรรม ($\bar{X}=4.11$) และด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัว ($\bar{X}=4.07$)

2. การเปรียบเทียบทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยพิจารณาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว และทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ ปรากฏดังตารางที่ 3-4

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวม

ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา	ขนาดของสถานศึกษา						F	Sig.
	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่ และ ใหญ่พิเศษ			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัว	3.97	0.49	4.04	0.47	4.13	0.36	3.27*	0.039
2. ด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัว ของตัวเอง	4.01	0.54	4.14	0.41	4.17	0.37	3.02	0.050
3. ด้านทักษะด้านสังคมและสังคมข้าม วัฒนธรรม	4.00	0.49	4.09	0.40	4.15	0.36	3.04*	0.049
4. ด้านการเป็นผู้สร้างหรือผลิตและ รับผิดชอบเชื่อถือได้	4.01	0.54	4.15	0.41	4.16	0.29	3.05*	0.049
5. ด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ	4.05	0.63	4.13	0.45	4.22	0.35	3.09*	0.047
รวมเฉลี่ย	4.01	0.45	4.11	0.32	4.16	0.28	4.68*	0.010

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 3 พบว่า การเปรียบเทียบทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ในภาพรวมพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ส่วนด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัว ด้านทักษะด้านสังคมและสังคมข้ามวัฒนธรรม ด้านการเป็นผู้สร้างหรือผลิตและรับผิดชอบเชื่อถือได้ และด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้น จึงทดสอบความแตกต่างเฉลี่ยรายคู่ โดยวิธีการของเชฟเฟ่ ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลเปรียบเทียบเฉลี่ยรายคู่ของการเปรียบเทียบทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี โดยภาพรวม

ขนาดของสถานศึกษา	$\bar{X}$	ขนาดเล็ก (Sig.)	ขนาดกลาง (Sig.)	ขนาดใหญ่และ ขนาดใหญ่พิเศษ (Sig.)
		4.01	4.11	4.16
ขนาดเล็ก	4.01	-	-0.101 (0.198)	-0.157* (0.011)
ขนาดกลาง	4.11	-	-	-0.056 (0.402)
ขนาดใหญ่และ ขนาดใหญ่พิเศษ	4.16	-	-	-

จากตารางที่ 4 พบว่า ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ในภาพรวม ระหว่างสถานศึกษาขนาดเล็กกับสถานศึกษาขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

นั่นคือ ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ มีทักษะการปฏิบัติงานมากกว่าผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก

อภิปรายผลการวิจัย

1. ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ในภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้านเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย คือ ด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ รองลงมาคือ ด้านการเป็นผู้สร้างหรือผลิตและรับผิดชอบเชื่อถือได้ ด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง ด้านทักษะด้านสังคมและสังคมข้ามวัฒนธรรม และด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัว ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารเป็นหัวใจหลักของสถานศึกษา ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการปรับตัวให้เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่ทันสมัย เพื่อสร้างบรรยากาศของทำงานในองค์กรให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ด้านการสื่อสาร ในแง่มุมใหม่ และสามารถนำความรู้ ความชำนาญในการการบริหารทรัพยากรบุคคลในด้านต่าง ๆ ที่มีอยู่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้กระบวนการบริหารที่เป็นระบบและเป็นที่ยอมรับของบุคคลทั่วไป ดังที่ โยธิน นิลคช (2561 : 414) ได้กล่าวว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย การมีวิสัยทัศน์ การบริหารที่มุ่งเน้นพัฒนาองค์กรไปสู่การพัฒนาก้าวหน้าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกในหลาย ๆ ด้าน ที่กำลังจะเกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งผู้ที่มีอิทธิพลส่งผลต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีคุณภาพนั้นขึ้นอยู่กับผู้บริหารสถานศึกษา ดังนั้นทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา จึงเป็นคุณลักษณะที่ผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 พึงมี สิ่งสำคัญที่สุด คือ ตัวผู้บริหารต้องมีคุณภาพ ผู้บริหารต้องพัฒนาตนเองมีความเป็นผู้นำต้องนำความเปลี่ยนแปลง มีความสามารถในการใช้ทักษะการบริหารได้เป็นอย่างดี โดยอาศัยความสามารถด้านวิชาการ การสื่อสาร และเทคโนโลยี การเป็นนักริเริ่มสร้างสรรค์และประกอบการ นักสร้างพลังสร้างแรงบันดาลใจเชิงบวก ตัวแบบที่ดี และการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของณฐกร วรรณวัฒน์ และ ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ (2564 : 126-138) ได้ศึกษาเรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตบางขุนเทียน เครือข่ายที่ 71 กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่าโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัย วิไลวรรณ พ่อคำช้าง และ รัตนา กาญจนพันธุ์ (2564 : 14-28) ได้ศึกษาเรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในสหวิทยาเขตปทุมมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ผลการวิจัยพบว่าโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกัน

2. การเปรียบเทียบทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาโดยภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ มีทักษะการปฏิบัติงานมากกว่า ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าสถานศึกษาขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษมีโครงสร้างการบริหารงาน มีบุคลากรฝ่ายบริหารมีการแบ่งงานการรับผิดชอบตามสายงานที่ได้รับมอบหมายอย่างชัดเจน ซึ่งสถานศึกษาขนาดกลาง

และขนาดเล็ก มีบุคลากรน้อยทำให้มีหน้าที่รับผิดชอบในงานต่าง ๆ จำนวนมาก และบุคลากรฝ่ายบริหารก็เป็นครู จึงจำเป็นต้องทำหน้าที่การจัดการเรียนการสอนด้วย จึงทำให้ความคิดเห็นของครูในสถานศึกษาขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษแตกต่างจากครูในสถานศึกษาขนาดกลางและสถานศึกษาขนาดเล็ก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เสาวภา พรเสนาะ (2556 : 53) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวม จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วลลิกา พูลศิริ (2562 : 76) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวม จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1.1 ด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัว พบว่า ผู้บริหารให้ความสำคัญแก่กิจกรรมของชุมชนเป็นอย่างดี มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญ และให้ความสำคัญแก่กิจกรรมของชุมชนเป็นอย่างดี เพื่อปรับตัว และร่วมกิจกรรมของชุมชน และส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษา

1.2 ด้านทักษะด้านสังคมและสังคมข้ามวัฒนธรรม พบว่า ผู้บริหารสามารถใช้ภาษาที่สาม เช่น จีน ญี่ปุ่น หรือภาษาของประเทศอาเซียนได้ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาทักษะด้านการใช้ภาษาที่สาม เพื่อใช้ในการติดต่อ ประสานงานกับชุมชนที่มีความหลากหลายทางด้านภาษา

1.3 ด้านการเป็นผู้สร้างหรือผลิตและรับผิดชอบเชื่อถือได้ พบว่า ผู้บริหารมีความสามารถในการประสานงานภายในสถานศึกษาและหน่วยงานภายนอก มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นผู้ประสานงานภายในสถานศึกษาและหน่วยงานภายนอก เพื่อปรับปรุง และพัฒนากระบวนการบริหารการศึกษา

1.4 ด้านภาวะผู้นำและยอมรับชอบ พบว่า ผู้บริหารยกย่องชมเชยบุคลากรที่ปฏิบัติงานประสบความสำเร็จ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรยกย่อง ชมเชย บุคลากรที่ปฏิบัติงานประสบความสำเร็จ เพื่อเป็นการเสริมแรงให้บุคลากรพัฒนากระบวนการทำงานให้มีคุณภาพต่อไป

1.5 ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก ใช้เทคนิควิธีการบริหารจัดการ และจัดโครงสร้างการบริหารให้เหมาะสมกับจำนวนของบุคลากร แบ่งภาระงานการรับผิดชอบตามสายงานอย่างชัดเจน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี

2.2 ควรศึกษาแนวทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก สถานศึกษาขนาดกลาง และสถานศึกษาขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ

2.3 ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพการศึกษา กับทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553*. กรุงเทพมหานคร: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560–2579*. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค.
- ณัฐกร วรรณวัฒน์ และ ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ. (2564). ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตบางขุนเทียน เครือข่ายที่ 71 กรุงเทพมหานคร. *Journal of Roi Kaensarn Academi*. 6 (2), 126-138.
- โยธิน นิลคช. (2561). คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21. *วารสารการประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ “GRADUATE SCHOOL CONFERENCE 2018”*, 2, 411-422
- วัลลิภา พูลศิริ. (2562). *การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). *วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ ในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิสดศรีสฤษดิ์วงศ์.
- วิไลวรรณ พ่อคำช้าง และ รัตนา กาญจนพันธุ์. (2564). ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในสหวิทยาเขตปทุมมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4. *Journal of Roi Kaensarn Academi*. 6 (5), 14-28.
- ศูนย์ดำเนินงาน PISA แห่งชาติ สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2561). *ผลการประเมิน PISA 2018 : บทสรุปสำหรับผู้บริหาร*. กรุงเทพมหานคร: สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8. (2562). รายงานผลการดำเนินงาน ประจำปีการศึกษา 2562.
ราชบุรี: ผู้แต่ง.

เสาวภา พรเสนาะ. (2556). การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหาร
สถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. วิทยานิพนธ์ปริญญา
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพ
พรรณี.

Best, J. W. (1981). *Research in education* (4th ed.). Englewood cliff: Prentice Hall.

Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities.
Educational and Psychological Measurement, 30, 607-610.

Likert, R. (1976). *Management styles and the human component*. New York: AMACOM.